

แผนการดำเนินงาน
การป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก
PM ๒.๕

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไผ่
อำเภอ บ้านไผ่ จังหวัด ขอนแก่น

ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๘

คำนำ

สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่ ๑๓ จังหวัดภาคเหนือ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และสามารถเกิดขึ้นได้ทั่วทุกภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะในช่วงต้นปีและปลายปี ของทุกปี โดยมีแหล่งต้นกำเนิดจากกิจกรรมในพื้นที่ ได้แก่ ไฟป่า การเผาในพื้นที่เกษตร หมอกควันข้ามแดน การจราจรและขนส่งโรงงานอุตสาหกรรม ประกอบกับสภาพอุตุนิยมวิทยา ในช่วงต้นปีที่มีความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย ทำให้อากาศปิด ลมสงบ ฝุ่นละอองไม่ฟุ้งกระจาย และสะสมในพื้นที่จนเกินมาตรฐาน ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ เป็นอย่างมาก จึงได้แจ้งแนวทางจัดทำแผนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั้นองค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง ได้จัดทำแผนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ตามแนวทางกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เรียบร้อยแล้วจึงขอประกาศใช้แผนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานควบคุม ป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไปที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสุขภาพอนามัยประชาชนในพื้นที่

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. สภาพทั่วไปข้อมูลพื้นฐาน	๑-๑๒
๒. วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ตัวชี้วัด	๑๒
๓ .การปฏิบัติการ	๑๓-๒๔
ภาคผนวก	
๔. ประกาศการใช้แผนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหา ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕	๒๕
๕. กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ	๒๖-๒๗

**แผนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕
ของ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง
อำเภอ บ้านไผ่ จังหวัด ขอนแก่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘**

๑. ความเป็นมา

สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น และสามารถเกิดขึ้นได้ทั่วทุกภาคของประเทศไทยโดยเฉพาะในช่วงต้นปีและปลายปีของทุกปี โดยมีแหล่งต้นกำเนิดจากกิจกรรมในพื้นที่ ได้แก่ ไฟป่า การเผาในพื้นที่เกษตร หมอกควันข้ามแดน การจราจรและขนส่ง โรงงานอุตสาหกรรม ประกอบกับสภาพอุตุนิยมวิทยาในช่วงต้นปีที่มีความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย ทำให้อากาศปิด ลมสงบ ฝุ่นละอองไม่พึงกระจายและสะสมในพื้นที่จนเกินมาตรฐาน ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ เป็นอย่างมากสถานการณ์มลพิษจากฝุ่นละอองมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากสภาพอุตุนิยมวิทยาที่เริ่มเปลี่ยนเข้าสู่สภาวะความเป็นกลางและกำลังพัฒนาเข้าสู่ปรากฏการณ์เอลนีโญ ส่งผลให้เกิดความแห้งแล้ง และปริมาณฝุ่นเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน โดยกระทรวงสาธารณสุขระบุว่าจากข้อมูลเฝ้าระวังโรคที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ พบผู้ป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศกว่า ๑.๗ ล้านราย และยังส่งผลต่อการท่องเที่ยว เศรษฐกิจ และสังคม อีกด้วยเพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ของ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น จึงได้จัดทำแผนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ นำมาประยุกต์ใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ต่อไป

ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

ในอดีตการที่ผ่านมามีหมู่บ้าน ๓ หมู่บ้านชื่อบ้านหัวหนอง บ้านนาวัวและบ้านโนนจั่ว ได้รวมเป็นหมู่บ้านเดียวกันมีนามในเบื้องต้นว่าโนนจั่ว ได้ย้ายมาจากตำบลหัวนาคำ ซึ่งหากจากที่นี้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ประมาณ ๔ กิโลเมตร เหตุที่ย้ายมาเนื่องจากที่เดิมมีสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม ซึ่งทราบจากการบอกเล่ามาว่าสภาพพื้นดินเป็นโคลนเหนียวและอยู่ห่างตัวเมือง เส้นทางคมนาคมสัญจรไปมา ไม่สะดวกเป็นลักษณะหมู่บ้านปิด เพราะสมัยนั้นเป็นป่าดงหนาทึบมาก ฉะนั้นจึงอพยพเข้ามาอยู่ใกล้ตัวเมืองเพื่อให้การไปมาติดต่อกับทางอำเภอสะดวกสบายยิ่งขึ้น ได้พิจารณาเห็นว่าในที่ปัจจุบันนี้มีทำเลที่เหมาะสม มีหนองน้ำใหญ่(หนองนาวัว) ได้อาศัยในการครองชีพไม่ขาดแคลนจึงได้เลือกเอาทำเลนี้เป็นที่ตั้งหมู่บ้าน และได้ขนานนามชื่อบ้านตนเองให้สอดคล้องตามสภาพภูมิศาสตร์ว่าบ้านโนนจั่ว (เพราะมีดินนูนมาก) และตามหลักฐานข้อมูลบ้านโนนจั่วตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๒ ประมาณเวลาได้ ๙๕ ปี ในเวลาต่อมา นายชม มาศรี ได้ขอตั้งตำบลเพิ่มขึ้นโดยรวมเขตการปกครอง ๖ หมู่บ้าน คือ หัวหนอง - หนองนาวัว - โนนจั่ว - โนนไผ่ - โนนข้า - หนองร้านหญ้า ชื่อว่าตำบลหัวหนอง อยู่ในเขตปกครองของอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ตลอดมาจนถึงปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง ได้รับการจัดตั้งตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ให้องค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวมีเขตตามเขตตำบลตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ ทั้งนี้ ให้ประกาศกระทรวงมหาดไทยนี้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๙ มีผลบังคับใช้วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐)

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

ภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงสลับกับที่ราบลุ่ม มีลำห้วยธรรมชาติ และแหล่งน้ำธรรมชาติอื่นในพื้นที่ ได้แก่ ห้วยล่อน(ลำน้ำซับ) ชลประทานหนองนาวัว และบ่อกระถิ่น ตั้งอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างเป็นพื้นที่สำหรับที่อยู่อาศัยประมาณ ๖๐% เป็นพื้นที่สำหรับการเกษตร ๓๕ % และมีพื้นที่ส่วนอื่น ๕% มี ๓ ดูกาล (ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาว)

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศมีลักษณะร้อนชื้น อากาศเปลี่ยนแปลงไปตามฤดู ซึ่งมี ๓ ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ไปจนถึงกลางเดือนพฤษภาคม อากาศร้อนและแห้งแรงแต่บางครั้งอาจมีอากาศเย็น บ้างครั้งเกิดพายุฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรงหรืออาจมีลูกเห็บตกก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนทุกปี เรียกว่า “พายุฤดูร้อน” อากาศร้อน จะมีอุณหภูมิระหว่าง ๓๕-๓๙.๙ องศาเซลเซียส ร้อนจัดมีอุณหภูมิประมาณ ๔๐ องศาเซลเซียสขึ้นไป

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ฝนตกมากในช่วงเดือน พฤษภาคม - ตุลาคม แต่อาจเกิด“ช่วงฝนทิ้ง” ซึ่งอาจนานประมาณ ๑-๒ สัปดาห์หรือบางปีอาจเกิดขึ้นรุนแรงและมีฝนน้อยนานนับเดือนในเดือนกรกฎาคม แต่ในองค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนองไม่เคยเกิดอุทกภัยรุนแรง มีฝนตกเฉลี่ยประมาณ ๙๐๐ มิลลิเมตร

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ในช่วงกลางเดือนตุลาคมนานราว ๑- ๒ สัปดาห์ เป็นช่วงเปลี่ยนฤดูจากฤดูฝนเป็นฤดูหนาว อากาศแปรปรวนไม่แน่นอน อาจเริ่มมีอากาศเย็นหรืออาจยังมีฝนฟ้าคะนอง อากาศหนาวอุณหภูมิต่ำสุด ประมาณ ๑๕ องศาเซลเซียส

๑.๔ ลักษณะของดิน

ลักษณะดินโดยทั่วไปเป็นดินร่วนปนทราย ประมาณ ๘๕% ดินลูกรังประมาณ ๑๐ %และดินเค็มประมาณ ๕%

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ

มีแหล่งน้ำที่ใช้สำหรับ อุปโภค - บริโภค ซึ่งเป็นแหล่งน้ำที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและองค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการปรับปรุงก่อสร้างขึ้นใหม่เพื่อเพียงพอกับการอุปโภคและบริโภคของประชาชน ดังนี้

แหล่งน้ำธรรมชาติ

ลำห้วยลำน้ำ	จำนวน	๑	สาย
บึงหนอง	จำนวน	๗	แห่ง
อ่างเก็บน้ำ	จำนวน	๑	แห่ง

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

ฝาย	จำนวน	๔	แห่ง	๑
บ่อน้ำตื้น	จำนวน	๗	แห่ง	๑
บ่อโยก	จำนวน	๒๒	แห่ง	๑
บ่อบาดาลส่วนตัว	จำนวน	๒๕	แห่ง	๑
บ่อขุดส่วนตัว	จำนวน	๒๐	แห่ง	๑

๑.๖ ลักษณะของไม้ป่า

ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ทั้งหมดได้แก่ป่าไม้และที่สาธารณะจำนวน ๓ แห่ง พื้นที่ ๔๐๐ ไร่ ในหมู่ที่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕ และหมู่ที่ ๖ รวมทั้งมีต้นไม้ที่ประชาชนปลูกลักษณะของไม้เป็นไม้ยืนต้น ผลัดใบ

๒. ด้านการเมือง / การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง ได้รับการยกฐานะจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๖,๓๔๓ ไร่ หรือประมาณ ๒๔.๗๙ ตารางกิโลเมตร และมีพื้นที่ติดต่อกับตำบลต่าง ๆ ดังนี้ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลเมืองเพีย ตำบลบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น โดยมี แนวเขตเริ่มต้นจากกึ่งกลางทางเกวียนเก่า บริเวณพิกัด T C ๕๒๐๗๕๕ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ตามแนวชายป่าและทุ่งนา ผ่านถนนสายบ้านหนองยางขวัญ - บ้านหนองร้านหญ้า บริเวณพิกัด T C ๕๓๔๘๐๘ ถึงถนนสายบ้านเป่า - บ้านแก้ง บริเวณพิกัด T C ๕๔๔๘๑๒ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ตามแนวถนนสายบ้านเป่า - บ้านแก้ง สิ้นสุดที่สะพานข้ามห้วยจิก บริเวณพิกัด T C ๕๕๔๗๘๙ รวมระยะทางด้านทิศเหนือประมาณ ๕ กิโลเมตร ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากสะพานข้ามห้วยจิก บริเวณพิกัด T C ๕๕๔๗๘๙ ไปทางทิศใต้ตามห้วยจิก ถึงเขตเทศบาลตำบลบ้านไผ่ (หลักเขตที่ ๒) บริเวณพิกัด T C ๕๕๔๗๖๘ ไปทางทิศตะวันตก ตามแนวเขตเทศบาล ถึงหลักเขตที่ ๑ บริเวณพิกัด T C ๕๓๖๗๖๘ ไปทางทิศใต้ ผ่านถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๕๗ ถึงหลักเขตที่ ๑๓ บริเวณพิกัด T C ๕๓๖๗๖๖ ไปทางทิศทิศตะวันออกเฉียงใต้ ตามแนวเขตเทศบาล ถึงหลักเขตที่ ๑๒ บริเวณพิกัด T C ๕๕๘๗๖๓ ไปทางทิศใต้ ตามแนวเขตเทศบาล ถึงหลักเขตที่ ๑๑ บริเวณพิกัด T C ๕๕๔๗๓๓ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ ถึงหลักเขตที่ ๑๐ บริเวณพิกัด T C ๕๕๖๗๓๓ ไปทางทิศเหนือ ตามแนวเขตเทศบาล ถึงหลักเขตที่ ๙ บริเวณพิกัด T C ๕๕๔๗๔๘ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ถึงเส้นทางรถไฟ บริเวณพิกัด T C ๕๖๕๗๔๘ ไปทางทิศใต้ ตามเส้นทางรถไฟ สิ้นสุด ที่สะพานรถไฟ บริเวณพิกัด T C ๕๕๕๗๑๓ รวมระยะทางด้านทิศตะวันออกประมาณ ๑๓ กิโลเมตรทิศใต้ ติดต่อกับตำบลโนนแดง กิ่งอำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่น โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากสะพานรถไฟ บริเวณพิกัด T C ๕๕๕๗๑๓ ไปทาง

ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ตามแนวทุ่งนาผ่านถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ บริเวณพิกัด T C ๕๔๙๗๑๕ ไปตามแนวทุ่งนา ถึงแนวป่าที่ดินสาธารณะประโยชน์ บ้านคูน้อย บริเวณพิกัด T C ๕๓๕๗๒๗ ไปทางทิศตะวันตกตามแนวป่าสาธารณะ สิ้นสุดที่ทางเกวียนเก่า บริเวณพิกัด T C ๕๒๑๗๓๕ รวมระยะทางด้านทิศใต้ประมาณ ๔ กิโลเมตรทิศตะวันตก ติดต่อดำบลเมืองเพีย อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากทางเกวียนเก่า บริเวณพิกัด T C ๕๒๑๗๓๕ ไปทางทิศเหนือตามทางเกวียนเก่า - แนวชายป่าและทุ่งนา ผ่านบริเวณพิกัด T C ๕๒๔๗๕๐ ถึงถนนสายบ้านโนนข่า - บ้านคูใหญ่ บริเวณพิกัด T C ๕๒๒๗๖๓ ผ่านถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๕๗ บริเวณพิกัด T C ๕๑๘๗๗๗ ไปตามแนวกิ่งกลางทุ่งนา สิ้นสุดที่กิ่งกลางทางเกวียนเก่า บริเวณพิกัด T C ๕๒๐๗๙๕ รวมระยะทางด้านทิศตะวันตกประมาณ ๖ กิโลเมตร

ตำบลหัวหนองแบ่งเขตการปกครอง ดังนี้
ตำบลหัวหนอง แบ่งการปกครองออกเป็น ๖ หมู่บ้าน ดังนี้

- ๑) หมู่ที่ ๑ บ้านหัวหนอง
- ๒) หมู่ที่ ๒ บ้านโนนจั่ว
- ๓) หมู่ที่ ๓ บ้านหนองนาวัว
- ๔) หมู่ที่ ๔ บ้านโนนข่า
- ๕) หมู่ที่ ๕ บ้านหนองร้านหญ้า
- ๖) หมู่ที่ ๖ บ้านโนนไผ่

แผนที่องค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง

๒.๒ การเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง ได้แบ่งเขตการเลือกตั้งทั้งตำบลหัวหนองเป็น ๖ เขตเลือกตั้ง ดังนี้

- เขตเลือกตั้งที่ ๑ บ้านหัวหนอง หมู่ที่ ๑
- เขตเลือกตั้งที่ ๒ บ้านโนนจั่ว หมู่ที่ ๒
- เขตเลือกตั้งที่ ๓ บ้านหนองนาวัว หมู่ที่ ๓
- เขตเลือกตั้งที่ ๔ บ้านโนนข่า หมู่ที่ ๔
- เขตเลือกตั้งที่ ๕ บ้านหนองร้านหญ้า หมู่ที่ ๕
- เขตเลือกตั้งที่ ๖ บ้านโนนไผ่ หมู่ที่ ๖

ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนองส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมทางการเมืองเป็นอย่างดี และประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลยังมีส่วนร่วมในการบริหารงาน การช่วยเหลืองานองค์การบริหารส่วนตำบล เสนอแนะในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานต่าง ๆ เช่น การประชุมประชาคม ในการจัดแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การประชุมประชาคมแก้ไขปัญหา ความยากจน ฯลฯ จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ข้อมูลเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖) จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ๒,๗๙๒ คน จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ครั้งล่าสุด (ข้อมูลเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖) จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ๒,๓๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๔๘

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ตำบลหัวหนองมีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น ๓,๖๐๕ คน แยกเป็น ชาย ๑,๗๘๖ คน หญิง ๑,๘๑๙ คน จำนวนครอบครัว ๑,๕๗๐ ครัวเรือน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร		รวม	จำนวนครัวเรือน
		ชาย	หญิง		
๑	หัวหนอง	๒๒๖	๒๕๒	๔๗๘	๑๙๑
๒	โนนจั่ว	๒๗๗	๓๐๑	๕๗๘	๒๙๑
๓	หนองนาวัว	๔๒๗	๔๓๗	๘๖๔	๓๐๑
๔	โนนข่า	๒๗๖	๒๗๕	๕๕๑	๒๖๐
๕	หนองร้านหญ้า	๓๓๖	๓๘๔	๗๒๐	๓๑๓
๖	โนนไผ่	๒๒๐	๒๑๕	๔๓๖	๒๑๔
รวม	๖ หมู่บ้าน	๑,๗๘๖	๑,๘๑๙	๓,๖๐๕	๑,๕๗๐

๔. สภาพทางสังคม

(ข้อมูลจาก สถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ณ เดือน มกราคม ๒๕๖๘)

๔.๑ การศึกษา

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน (จปฐ.) พบว่า ประชากรอายุ ๑๕-๖๐ ปีเต็ม ร้อยละ ๙๙ สามารถอ่านเขียนภาษาไทยและคิดเลขอย่างง่ายได้ เด็กอายุ ๖- ๑๔ ปี ร้อยละ ๑๐๐ ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี ได้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ หรือเทียบเท่า

สถานศึกษาในพื้นที่ (ข้อมูล ณ ปัจจุบัน เดือนมิถุนายน ๒๕๖๒)

๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๑ แห่ง ดังนี้

โรงเรียน	จำนวนครู (คน)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	จำนวน นักเรียน (คน)
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	๒	-	๒	๔๑

๒. โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน ๒ แห่ง ดังนี้

โรงเรียน	จำนวนครู (คน)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	จำนวน นักเรียน (คน)	ชาย (คน)	หญิง (คน)
บ้านหัวหนองนาวัวโนนจั่ว	๘	๒	๖	๓๔	๑๘	๑๖
บ้านหนองร้านหญ้าโนนข่า	๗	๒	๕	๖๔	๔๐	๒๔

๓. โรงเรียนมัธยม จำนวน ๑ แห่ง ดังนี้

โรงเรียน	จำนวนครู (คน)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	จำนวนนักเรียนรวมทั้งหมด (คน)
โรงเรียนบ้านไผ่ศึกษา	๑๔	๙๘	๔๗	๑๔๓

๔.๒ สาธารณสุข

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชาชนส่วนมากมีสุขภาพที่ดี มีการคัดกรองสุขภาพให้กับประชาชนกลุ่มเสี่ยง โรคที่มักเกิดแก่ประชากรในหมู่บ้าน ได้แก่ โรคความดัน โรคเบาหวาน โรคไข้เลือดออก มือ-ปาก-เท้าในเด็ก และโรคอื่น ๆ มีสถิติเข้ารับการรักษาพยาบาล ปัญหาคือประชาชน บางรายไม่ยอมไปคัดกรองหรือตรวจสุขภาพประจำปี การแก้ไขปัญหา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหัวหนอง ได้จัดกิจกรรมร่วมมือกันรณรงค์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญ ในเรื่องนี้ซึ่งก็ได้ผลในระดับหนึ่ง รวมทั้งการจัดโครงการ/กิจกรรมตรวจสุขภาพตามหมู่บ้าน และการตรวจเยี่ยมผู้ป่วยติดเตียง ซึ่งประชาชนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และเป็นการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี สำหรับเด็กแรกเกิด - ๖ ปี ผู้ปกครองสามารถเลี้ยงดูตรงตามเกณฑ์มาตรฐาน และจากการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน บางครัวเรือนไม่ได้กินอาหารที่ถูกสุขลักษณะ การใช้ยาเพื่อบำบัดอาการเจ็บป่วยที่ไม่เหมาะสม การออกกำลังกายยังไม่สม่ำเสมอ และประชากรส่วนมากไม่ได้รับการตรวจสุขภาพ ปัญหาเหล่านี้้องค์การบริหารส่วนตำบลพยายามอย่างยิ่งที่จะแก้ไข โดยร่วมมือกับโรงพยาบาล สาธารณสุข จัดกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหา

หน่วยงานด้านสาธารณสุข

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหัวหนอง จำนวน ๑ แห่ง ตั้งอยู่บ้านหนองนาแว หมู่ที่ ๓
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (ศสมช.) ๖ แห่ง หมู่ที่ ๑- ๖

๔.๓ อาชญากรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้น แต่มีเหตุการณ์ลักขโมยทรัพย์สินประชาชน และทำลายทรัพย์สินของราชการ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้ดำเนินการป้องกันการเกิดเหตุดังกล่าว จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่าส่วนมากครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติภัยอย่างถูกวิธี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยวิธีการแก้ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลที่สามารถดำเนินการได้ตามอำนาจหน้าที่และงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดคือ ติดตั้งสัญญาณไฟกระพริบ กระชกโค้งบริเวณทางร่วมทางแยก รวมทั้งได้ตั้งจุดตรวจ จุดสกัด จุดบริการ ในช่วงเทศกาลที่มีวันหยุดหลายวันเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน แต่ปัญหาที่พบเป็นประจำคือการทะเลาะวิวาทของกลุ่มวัยรุ่นโดยเฉพาะในสถานที่จัดงานดนตรี งานมหรสพ เป็นปัญหาที่หมู่บ้านได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก การแก้ไขปัญหา คือการแจ้งเตือนให้ผู้ปกครองดูแลบุตรหลานของตน ประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงผลกระทบ ผลเสียหาย และโทษที่ได้รับจากการเกิดเหตุทะเลาะวิวาท การขอความร่วมมือไปยังผู้นำ การขอกำลังใจจาก ตำรวจ ผู้นำ อปพร. เพื่อระงับเหตุไม่ให้เกิดความรุนแรง แต่จะไม่ให้เกิดขึ้นเลยยังเป็นปัญหาที่ปัจจุบันไม่สามารถที่จะแก้ไขได้ ทั้งที่มีการร่วมมือกันหลายฝ่าย เป็นเรื่องที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องหาวิธีที่จะแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนต่อไปตามอำนาจหน้าที่ที่สามารถดำเนินการได้

๔.๔ ยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดในหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง จากการที่ทางสถานีตำรวจภูธรบ้านไผ่ได้แจ้งให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลทราบนั้นพบว่าในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีผู้ที่ติดยาเสพติดจำนวนมาก และยังพบผู้ค้าในพื้นที่ ทั้งที่ทางผู้นำ ประชาชน หน่วยงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลได้สอดส่องดูแลอยู่เป็นประจำ การแก้ไขปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลสามารถทำได้เฉพาะตามอำนาจหน้าที่ เช่น การณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การแจ้งเบาะแส การฝึกอบรมให้ความรู้ และถ่านอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ก็เป็นหน้าที่ของอำเภอหรือตำรวจแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนองได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

องค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการด้านสังคมสงเคราะห์ ดังนี้

- (๑) ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์

- (๒) รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
- (๓) ประสานการทำบัตรผู้พิการ
- (๔) ดำเนินการโครงการฝึกอบรมทักษะอาชีพให้กับประชาชนทั่วไป
- (๕) ดำเนินโครงการสงเคราะห์ครอบครัวผู้ยากไร้ที่ตกเกณฑ์ จปฐ.
- (๖) ดำเนินโครงการสร้างและซ่อมที่อยู่อาศัยให้กับผู้ยากไร้ รายได้น้อย ผู้ด้อยโอกาสไร้ที่พึ่ง
- (๗) อุดหนุนกองทุนสวัสดิการชุมชน
- (๘) ประสานการให้ความช่วยเหลือของจังหวัด อำเภอ หน่วยงานต่างๆ ที่ให้การสนับสนุน

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีระบบบริการพื้นฐาน ดังนี้

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

การคมนาคมขนส่งในพื้นที่ตำบลหัวหนอง ประกอบด้วย ถนนลาดยาง ถนนคอนกรีต เสริมเหล็ก ถนนหินคลุก และถนนดินลูกรัง ซึ่งมีถนนเชื่อมต่อครอบคลุมครบทุกหมู่บ้าน การเดินทางสัญจรไปมาเป็นไปด้วยความสะดวก แต่ยังมีปัญหาในเรื่องถนนดินลูกรังซึ่งเป็นทางที่ไปร่นาในช่วงฤดูฝนการสัญจรไปมาเป็นไปด้วยความยากลำบาก แต่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้แก้ไขปัญหาโดยนำรถไถไปปรับเกลี่ยทางในเบื้องต้นและการลงหินคลุกในช่วงที่หมดฤดูฝนเพื่อให้พื้นถนนอัดแน่นยิ่งขึ้น รวมทั้งการประสานของบประมาณจากหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อมาดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไปจากขอนแก่นตามเส้นทางถนนมิตรภาพ (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒) ไปทางจังหวัดนครราชสีมา มีเส้นทางเข้าสู่ที่ตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง ได้ ๒ เส้นทาง คือ ๑. จากสี่แยกถนนมิตรภาพ (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒) ตัดกับถนนแจ้งสนิท (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๓๗) เลี้ยวมาทางไปอำเภอชนบท จากแยกมาประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร ถึงสำนักงาน ปศุสัตว์อำเภอบ้านไผ่เลี้ยวซ้ายเข้ามาประมาณ ๕๐๐ เมตร ๒. จากทางแยกถนนมิตรภาพ (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒) ตัดกับถนนแจ้งสนิท (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๓๗) มาทางไปจังหวัดนครราชสีมา ออกจากแยกประมาณ ๑ กิโลเมตร ถึงถนนเลี้ยวเมือง (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓) กลับรถไปทางบ้านไผ่เลี้ยวซ้ายตรงข้ามกับศูนย์วิทยาศาสตร์ อำเภอบ้านไผ่ เข้ามาทางบ้านหัวหนอง และหนองนาวัว จากแยกโรงเรียนบ้านหัวหนองนาวัวโนนจั่ว ไปทางทิศเหนือถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ระยะทางประมาณ ๑,๗๐๐ เมตร ถึงที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง

จำนวนรถโดยสารประจำทาง

รถโดยสารประจำทาง สายบ้านไผ่ - ชนบท - มัญจาคีรี

รถโดยสารประจำทาง สายขอนแก่น - เมืองพล

๕.๒ การไฟฟ้า

การขยายเขตไฟฟ้า ปัจจุบันมีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน คิดเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ปัญหาคือไฟฟ้าล่งสว่างทางหรือที่สาธารณะยังไม่สามารถดำเนินการครอบคลุมพื้นที่ได้ทั้งหมด เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านงบประมาณ ปัจจุบันในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีไฟฟ้าใช้ ดังนี้

(๑) จำนวนครัวเรือนที่ใช้ไฟฟ้า ๑,๓๗๒ หลังคาเรือน

(๒) ไฟฟ้าสาธารณะ จำนวน ๗๕ จุด ครอบคลุมถนนทุกสายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

๕.๓ การประปา

มีการให้บริการน้ำประปาจากการประปาส่วนภูมิภาคเต็มพื้นที่ครบทุกครัวเรือน และปัจจุบันประชาชนมีประปาใช้ ดังนี้

(๑) จำนวนครัวเรือนที่ใช้น้ำประปา ๑,๕๗๐ หลังคาเรือน

(๒) ปริมาณการใช้น้ำประปาเฉลี่ย ๕๐๐-๕๕๐ ลบ.ม. ต่อวัน

๕.๔ โทรศัพท์

ปัจจุบันในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง ไม่มีโทรศัพท์สาธารณะ เนื่องจากประชาชนได้นิยมใช้โทรศัพท์ส่วนบุคคลแทน ซึ่งสามารถติดต่อสื่อสารได้รวดเร็ว และสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้ เช่น โทรศัพท์มือถือ และในส่วนของสถานที่ราชการ ยังคงใช้ระบบโทรศัพท์พื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร

๕.๕ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

องค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง ไม่มีไปรษณีย์ในพื้นที่ แต่มีบริการไปรษณีย์จากไปรษณีย์ประจำอำเภอบ้านไผ่ ซึ่งมี จำนวน ๑ แห่ง ให้บริการ เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๘.๐๐ น. ในวันจันทร์ - เสาร์ (วันเสาร์ครึ่งวัน) หยุดวันอาทิตย์ และการขนส่งเอกชน เช่น บริษัทเคอรี่ การขนส่งใช้บริการสถานีขนส่งผู้โดยสารประจำไผ่ ซึ่งมีจำนวน ๑ แห่ง ให้บริการทุกๆ ชั่วโมงและทุกวันมีหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านมีครบทั้ง ๖ หมู่บ้านมีบริการให้อินเทอร์เน็ตฟรี ที่สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนององค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง มีวัสดุ ครุภัณฑ์ในการปฏิบัติหน้าที่ แต่ก็มีบางรายการที่ยังขาดแคลนเนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอ วัสดุ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ นั้นมีไว้สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง และเพื่อภารกิจบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยประชาชนที่มีความจำเป็นต้องใช้สามารถติดต่อขอยืมได้ ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตรสภาพเศรษฐกิจทั่วไปของพื้นที่ตำบลหัวหนอง

ประชากรส่วนมากจะมีอาชีพทำนาทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ มีผลผลิตทางการเกษตร อาทิ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง และในบางพื้นที่จะมีการเลี้ยงสัตว์ ทำให้ประชาชนมีสภาพเศรษฐกิจที่ดี และมีความเข้มแข็ง หน่วยเศรษฐกิจจะเป็นธุรกิจทั้งปศุสัตว์ที่จำหน่ายภายในหมู่บ้าน และเริ่มมีการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มเข้ามา หน่วยเศรษฐกิจที่มี เช่น ปิมน้ำมัน โรงสีข้าวขนาดย่อมภายในหมู่บ้าน ลู่ซ่อมรถยนต์ ร้านขายของชำ ห้างขายวัสดุก่อสร้าง ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

- อาชีพเกษตรกร	ร้อยละ	๗๐ ของจำนวนประชากรทั้งหมด
- อาชีพเลี้ยงสัตว์	ร้อยละ	๑๐ ของจำนวนประชากรทั้งหมด
- อาชีพรับจ้างทั่วไป	ร้อยละ	๑๐ ของจำนวนประชากรทั้งหมด
- อาชีพค้าขาย	ร้อยละ	๙ ของจำนวนประชากรทั้งหมด

๖.๒ การประมง

(ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีการประมง ซึ่งจะมีเฉพาะการดักจับปลาเพื่อการบริโภคในครัวเรือนในช่วงฤดูฝนเท่านั้น)

๖.๓ การปศุสัตว์

ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการประกอบการในลักษณะเลี้ยงในครัวเรือนเป็นอาชีพหลัก และอาชีพเสริม เช่น การเลี้ยงไก่ เป็ด โค สุกร กระบือ เพื่อจำหน่ายและบริโภคเองในครัวเรือน

๖.๔ การบริการ

- ปิมน้ำมัน	๔ แห่ง (ขนาดใหญ่ ๒ แห่ง , เล็ก ๒ แห่ง)
- ลู่ซ่อมรถยนต์/ร้านซ่อมมอเตอร์ไซด์	๕ แห่ง
- ร้านขายวัสดุก่อสร้าง	๓ แห่ง
- ร้านค้าปลีก	๒๒ แห่ง
- ร้านอาหาร	๓ แห่ง
- โชว์รูมรถยนต์	๑ แห่ง

๖.๕ การท่องเที่ยว

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีแหล่งท่องเที่ยว หลายแห่ง ดังนี้

๑. วัดบูรณสิทธิ์ (พระเจ้าใหญ่ผือบัง) ตั้งอยู่ที่บ้านหนองร้านหญ้า หมู่ที่ ๕ ซึ่งมีพระเจ้าใหญ่ผือบังซึ่งเป็นพระคู่บ้านคู่เมืองของอำเภอบ้านไผ่ เป็นที่เคารพสักการะของประชาชนโดยทั่วไป
๒. วัดป่าฟ้าระจิม ตั้งอยู่บ้านโนนจั่ว หมู่ที่ ๒ ซึ่งมีพระบรมสารีริกธาตุบรรจุอยู่ในพระธาตุ วัดป่าฟ้าระจิม เป็นที่เคารพสักการะของประชาชนโดยทั่วไป
๓. วัดสนวนวาริพัฒน์าราม ตั้งอยู่ที่บ้านหัวหนอง หมู่ที่ ๑ ซึ่งเป็นวัดที่มีความสำคัญทางศาสนา ซึ่งมีจิตรกรรมฝาผนังอายุกว่า ๑๐๐ ปี และพระธาตุพนมจำลอง เป็นที่เคารพสักการะของประชาชนโดยทั่วไป ๔. อ่างเก็บน้ำชลประทานและสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติพระพุทธชัยมงคลมิ่งเมืองไผ่ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจมีพื้นที่ ๓๗๕ ไร่ ตั้งอยู่ในพื้นที่ หมู่ที่ ๑ , ๒ และ หมู่ที่ ๓ เป็นพื้นที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวและส่งเสริมอาชีพเกษตรกรปลูกผักปลอดสารพิษ และเป็นลานกิจกรรมในการจัดโครงการต่างๆ

๖.๖ อุตสาหกรรม

- โรงงานอุตสาหกรรม	๒	แห่ง
- ฟาร์มปศุสัตว์	๕	แห่ง
- โรงสี (ขนาดใหญ่ ๒ แห่งและขนาดเล็ก ๑๐ แห่ง)	๑๒	แห่ง

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

การพาณิชย์

- ปั๊มน้ำมัน (ขนาดใหญ่ ๒ แห่ง , เล็ก ๒ แห่ง)	๔	แห่ง
- ลู่ออมรถยนต์/ร้านซ่อมมอเตอร์ไซด์	๕	แห่ง
- ร้านขายวัสดุก่อสร้าง	๓	แห่ง
-ร้านค้าปลีก	๒๒	แห่ง
-ร้านอาหาร	๓	แห่ง
-โชว์รูมรถยนต์	๑	แห่ง
-โรงแรม/รีสอร์ท	๕	แห่ง
-ศูนย์การค้า / ห้างสรรพสินค้า	๓	แห่ง
-โรงฆ่าสัตว์ (เอกชน)	๓	แห่ง

กลุ่มอาชีพ มีกลุ่มอาชีพ จำนวน ๔ กลุ่ม

๑.	กลุ่มเพาะเห็ด	๑	กลุ่ม
๒.	กลุ่มทอผ้า	๑	กลุ่ม
๓.	กลุ่มแม่บ้าน	๑	กลุ่ม
๔.	กลุ่มเลี้ยงโค	๑	กลุ่ม

๖.๘ แรงงาน

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรที่มีอายุ ๑๕-๖๐ ปีอยู่ในกำลังแรงงานร้อยละ ๙๕ เมื่อเทียบกับอัตราส่วนกับจังหวัด ร้อยละ ๗๓.๙๙ ประชากรอายุระหว่าง ๒๕-๕๐ ปี มีการทำงานในพื้นที่ เพราะมีห้าง/ร้าน และห้างสรรพสินค้าในพื้นที่ แต่ก็มีบางส่วนไปรับจ้างทำงานนอกพื้นที่ รวมทั้งแรงงานที่ไปทำงานต่างประเทศ และปัญหาที่พบคือ ประชากรต้องไปทำงานนอกพื้นที่ในต่างจังหวัด ที่มีโรงงานอุตสาหกรรม บริษัท ห้างร้านใหญ่ ๆ เพราะมีการจ้างแรงงานและได้ค่าแรงมากกว่าในพื้นที่

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา

- ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๑๐๐

วัด ๖ แห่ง

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ

ที่ใช้ในการอุปโภค - บริโภค เป็นน้ำประปาจากการประปาส่วนภูมิภาคบ้านไผ่ และน้ำฝน ในช่วงฤดูฝน สำหรับน้ำใต้ดิน / น้ำบาดาลมีปริมาณน้อย ไม่สามารถนำขึ้นมาใช้ให้พอเพียงได้ และบางแห่งเค็ม ไม่สามารถใช้ดื่มและอุปโภคได้

๘.๒ ป่าไม้ เขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง มีทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ได้แก่ ป่าไม้ บางส่วน และที่สาธารณะจำนวน ๓ แห่ง พื้นที่ ๔๐๐ ไร่ ในหมู่ที่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕ และหมู่ที่ ๖ รวมทั้งมีต้นไม้ที่ ประชาชนปลูกลักษณะของไม้เป็นไม้ยืนต้น ผลัดใบ

สถานการณ์ฝุ่นละอองในพื้นที่ของตำบลหัวหนอง

ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗ สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็กในพื้นที่ของตำบลหัวหนอง(๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗) ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่า ๓๖.๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์ เมตร (มคก./ลบ.ม.) ลดลง ร้อยละ ๓.๒๑ และจำนวนวันที่ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ เกินค่ามาตรฐาน ๑๘ วัน ลดลงร้อยละ ๑๔.๕๒ และจุดความร้อนลดลงร้อยละ ๕๘.๓๓หมายเหตุ ข้อมูลจากสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดขอนแก่น ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๗

๑ วิสัยทัศน์

๑.๑ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง จัดวางระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างมีมาตรฐาน ป้องกันและ แก้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ อย่างมีประสิทธิภาพ”

๒ พันธกิจ

- ๒.๑ สร้างความตระหนัก และความเข้าใจในผลกระทบของปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕
- ๒.๒ มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕
- ๒.๓ มีการบริหารจัดการในการป้องกันและแก้ไขปัญหฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕ เป้าหมาย

- ๕.๑ การลดความเสี่ยงที่มีอยู่เดิมและป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงใหม่เกิดขึ้น
- ๕.๒ มีระบบบริหารจัดการในการป้องกันและแก้ไขปัญหฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ได้อย่างรวดเร็ว และวางแนวทางการตั้งรับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีมาตรฐาน ยืดหยุ่น และมีเอกภาพ
- ๕.๓ ส่งเสริมภาคประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการในการป้องกันและแก้ไขปัญหฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ทั้งที่เกิดจากธรรมชาติ และมนุษย์

๖. ตัวชี้วัด

- ๖.๑ ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เฉลี่ยต่อวัน น้อยกว่าเมื่อเทียบกับค่า ฝุ่นละอองขนาดเล็ก pm ๒.๕ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เฉลี่ยต่อวัน
- ๖.๒ จำนวนเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ลดลงกว่าร้อยละ ๕๐ เมื่อเทียบกับเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ในปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๗ ตลอดทั้งปี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๗. การปฏิบัติการ

เพื่อกำหนดให้การปฏิบัติการสอดคล้องตามลักษณะการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษของขนาดเล็ก PM ๒.๕ จึงได้กำหนดให้ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง ในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น ซึ่งมีอำนาจในการสั่งการควบคุมและกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครและมีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการท้องถิ่น ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่หากพบว่า เหตุดังกล่าวขยายตัวเป็นวงกว้างเกินกว่าศักยภาพที่จะดำเนินการที่จะป้องกันหรือแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนองประสานกับอำเภอบ้านไผ่ เพื่อเข้ามาแก้ไขปัญหาและให้ความช่วยเหลือต่อไป ในการนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนองจึงได้จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษของขนาดเล็ก PM ๒.๕ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง โดยแบ่งแผนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษของขนาดเล็ก PM ๒.๕ ออกเป็น ๔ ระยะ ได้แก่ ระยะเตรียมการ ระยะเผชิญเหตุ และระยะบรรเทา และระยะมาตรการภาพรวมที่ดำเนินงานต่อเนื่องตลอดทั้งปี

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๗.๑ ระยะเตรียมการ

๗.๑.๑ การเตรียมการในภาพรวม

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. ๒๕๖๗			พ.ศ. ๒๕๖๘									งบประมาณ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
๑	ประชาสัมพันธ์สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ทราบอย่างสม่ำเสมอ โดยประกาศผ่านทางช่องทางออนไลน์ หรือช่องทางอื่น ๆ ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้														
๒	ตรวจสอบค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอโดยที่ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ต้องไม่เกินกว่าค่ามาตรฐาน ตามที่ทางกรมควบคุมมลพิษ กำหนด														
๓	ตรวจสอบโครงการก่อสร้างต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ อย่างสม่ำเสมอ โดยกำหนดให้ผู้รับเหมาหรือผู้รับจ้าง มีมาตรการในการป้องกันไม่ให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ เกิดการกระจายและส่งผลกระทบต่อประชาชน														

๗.๑.๑ การเตรียมการในภาพรวม (ต่อ)

[illegible]

๗.๑.๑ การเตรียมการในภาพรวม (ต่อ)

[illegible]

๗.๑.๒ การจัดการไฟในพื้นที่ป่า (หาก อปท. ไม่ได้รับการกิจถ่ายโอนการป้องกันและควบคุมไฟป่า หรือมีพื้นที่ติดกับเขตป่าอุทยานหรืออนุรักษ์ สามารถขำการเตรียมการในชั้นตอนนี้)

[illegible]

๗.๑.๓ การจัดการไฟในพื้นที่เกษตร

[illegible]

๗.๑.๓ การจัดการไฟในพื้นที่เกษตร (ต่อ)

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. ๒๕๖๗			พ.ศ. ๒๕๖๘									งบประมาณ	แหล่งที่มา ของงบประมาณ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
๔	บูรณาการร่วมกับเกษตรอำเภอในการ ให้ความรู้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับการ ทำเกษตรรูปแบบใหม่ เช่น เกษตร อินทรีย์ เป็นต้น เพื่อเป็นตัวเลือก ให้เกษตรกรในการทำมาหากิน และลดการเผา														

๗.๑.๔ การควบคุมฝุ่นละอองในเขตเมือง

[illegible]

๗.๑.๕ การร่วมมือของภาคเอกชน

[illegible]

๓.๒ ระยะเวลาสัญญาเหตุ

๗.๒.๑ การจัดการไฟฟ้า

[illegible]

๗.๒.๒ การจัดการไฟในพื้นที่การเกษตร

[illegible]

๗.๒.๓ การควบคุมฝุ่นละอองในเขตเมือง

[illegible]

๗.๓ ระยะบรรเทา

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณเพื่อเยียวยาฟื้นฟูตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น

๗.๓.๑ กรณีไฟฟ้ลู่กลามไปยังพื้นที่ทำการเกษตรของประชาชน ทำให้พืชตายหรือเกิดความเสียหายสามารถเบิกจ่ายตามจำนวนพื้นที่ทำการเกษตรจริงที่ได้รับความเสียหาย ทั้งนี้ ต้องไม่เกินครัวเรือนละ ๓๐ ไร่

๗.๓.๒ กรณีไฟฟ้ลู่กลามทำให้สัตว์เลี้ยงตาย หรือสูญหาย หรือมีผลกระทบต่อสุขภาพสัตว์เลี้ยง ให้สามารถช่วยเหลือได้ตามจำนวนที่เสียหายจริง แต่ไม่เกินเกณฑ์การช่วยเหลือที่กำหนด

๗.๓.๓ กรณีฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ทำให้บ่อน้ำต้นของประชาชนได้รับฝุ่นละออง สามารถเบิกจ่ายเป็นค่าวัสดุ เคมีภัณฑ์ สำหรับนำไปทำความสะอาดบ่อน้ำต้นของประชาชน บ่อน้ำละไม่เกิน ๒๕๐ บาท ทั้งนี้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามตั้งงบประมาณสำหรับช่วยเหลือเยียวยาประชาชนตามแนวทางที่กฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการ ที่กำหนด

๗.๔ มาตรการบริหารจัดการในภาพรวม

๗.๔.๑ ศึกษาแนวทางหรือร่วมกับภาคเอกชนในการให้การสนับสนุนเกษตรกรให้เกษตรกรลดการเผาตอซังข้าวและฟางข้าว

๗.๔.๒ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ เช่น การปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และกรองฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ การรณรงค์ใช้รถยนต์การประหยัดพลังงานในอาคารสำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การลดใช้พาชนะที่ผลิตจากพลาสติกเป็นต้น

๗.๔.๓ ให้อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกสอดส่องความเรียบร้อยในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ และหากพบเจอเหตุผิดสังเกตให้รีบรายงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ทราบ

๗.๔.๔ ปลุกส่งจิตสำนึกให้แก่เด็ก นักเรียน เยาวชน ให้เข้าใจถึงปัญหาของฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ อย่างสม่ำเสมอ

ภาคผนวก

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง
อำเภอบ้านฝ้าย จังหวัดเชียงใหม่
เรื่อง ประกาศใช้แผนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น และสามารถเกิดขึ้นได้ทั่วทุกภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะในช่วงต้นปีและปลายปี ของทุกปี โดยมีแหล่งต้นกำเนิดจากกิจกรรมในพื้นที่ ได้แก่ ไฟป่า การเผาในที่เกษตร หมอกควันข้ามแดน การจราจร และขนส่งโรงงานอุตสาหกรรม ประกอบกับสภาพอุตุนิยมวิทยาในช่วงต้นปีที่มีความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย ทำให้อากาศปิด ลมสงบ ฝุ่นละอองไม่ฟุ้งกระจายและสะสมในพื้นที่จนเกินมาตรฐาน ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ เป็นอย่างมาก จึงได้แจ้งแนวทางจัดทำแผนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง ได้จัดทำแผนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ตามแนวทางกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศใช้แผนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ประจำปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๘ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานควบคุม ป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายสมศักดิ์ มาซา)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง

กฎหมาย/ระเบียบ/หนังสือสั่งการ ที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒
๒. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๓. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐
๔. แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒)
๕. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗
๖. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖
๗. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐
๘. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๙. ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง การกำหนดกิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นที่เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : ด้านการป้องกันและควบคุมไฟฟ้า
๑๐. ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗

๑๑. ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗
๑๒. หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓
๑๓. หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔
๑๔. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๓๐๕๑ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔
๑๕. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๑๐๓๘๕ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๖
๑๖. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๐๕๓๓ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๓
๑๖. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๑๐๙๑ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๗
๑๗. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๓๘๘ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
๑๘. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๐๙๒๔ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๑๙. คู่มือการจัดการสาธารณภัย สำหรับผู้อำนวยการท้องถิ่น จัดทำโดย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย

